

Stadium:

PROJEKT BUDOWLANO-WYKONAWCZY

Branża:

DROGOWA

Tytuł i adres
inwestycji:

**Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach
wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz przebudową sieci
wodociągowej, elektrycznej i teletechnicznej na terenie działek
132/60, 222/24, 223/27**

Inwestor:

**Urząd Gminy Tworóg
ul. Zamkowa 16
42-690 Tworóg**

Jednostka
Projektowa:

PROKON
TOMASZ WYCISZCZAK
Prokon Tomasz Wyciszczak
ul. Nowy Świat 1; 42-690 Boruszowice

	BRANŻA	NR UPRAWNIEŃ	PODPIS
PROJEKTOWAŁ: Inż. Piotr Sośnierz	Drogowa	SLK/3996/ZHOD/11	

Grudzień 2016.
Projekt nr 00201

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 2
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA O ZGODNOŚCI DOKUMENTACJI Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI

Zgodnie z art. 20 ust. 4 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz.U.2013.1409 2014.01.19 wraz z późniejszymi zmianami) niniejszym oświadczam, że projekt został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej, oraz że jestem wpisany na listę członków stosownej izby oraz opłaciłem składki i posiadam stosowną aktualną polisę OC.

Projekt został wykonany zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami techniczno - budowlanymi, normami i wytycznymi i jest kompletny z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

INFORMACJA O OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA OBIETKU

Na podstawie ustawy Warunki Techniczne Jakim Powinny Odpowiadać Drogi Publiczne i ich Usytuowania Dz. U. nr 43 poz. 430 z dnia 2 marca 1999r (wraz z późniejszymi zmianami) określam obszar oddziaływania obiektu jako nieruchomości o numerach ewidencyjnych 132/60, 222/24, 223/27.

	IMIĘ I NAZWISKO	NUMER UPRAWNIEŃ	NUMER WPISU DO IZBY BRANŻOWEJ	PIECZĄTKA I PODPIS
PROJEKTANT:	Piotr Sośnierz	SLK/3996/ZHOD/11	SLK/BD/7577/12	

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 3
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

SPIS TREŚCI

SPIS RYSUNKÓW	4
1 CZEŚĆ FORMALNO – PRAWNA	5
1.1 DANE WEJŚCIOWE.....	5
1.1.1 Podstawa opracowania	5
2 PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU	5
2.1 OPIS TECHNICZNY.....	5
2.1.1 Przedmiot inwestycji	5
2.1.2 Istniejący stan zagospodarowania terenu	5
2.1.3 Dokumentacja fotograficzna	6
2.1.4 Analiza zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	9
2.1.5 Projektowane zagospodarowanie terenu	9
2.1.6 Zestawienie powierzchni poszczególnych części zagospodarowania terenu.....	10
2.1.7 Informacja dotycząca ochrony zabytków	10
2.1.8 Informacja dotycząca eksploatacji górniczej	10
2.1.9 Informację o zagrożeniach dla środowiska.....	10
2.1.10 Uwagi.....	11
3 PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY	11
3.1 ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE	11
3.2 DROGA W PLANIE	11
3.3 DROGA W PROFILU PODŁUŻNYM.....	12
3.4 DROGA W PROFILU POPRZECZNYM	12
3.5 WARUNKI GEOTECHNICZNE I WODNE	12
3.6 PRZYJĘCIE GRUPY NOŚNOŚCI PODŁOŻA	13
3.7 KONSTRUKCJA NAWIERZCHNI DROGI.....	13
4 WARUNKI TECHNICZNE WYKONANIA ROBÓT.....	13
4.1 ZASADY OGÓLNE.....	13
4.2 BEZPIECZEŃSTWO I ZABEZPIECZENIE ROBÓT BUDOWLANYCH W OKRESIE REALIZACJI ZADANIA	13
5 INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA	13
5.1 ZAKRES ROBÓT OBJĘTYCH PROJEKTEM.....	13
5.2 KOLEJNOŚĆ ROBÓT	14
5.3 WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH.....	14
5.4 ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TERENU MOGĄCE STWORZYĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI.....	15
5.5 PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE PODCZAS REALIZACJI ROBÓT	15
5.6 INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW.....	15
5.7 TECHNICZNO-ORGANIZACYJNE ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE	15

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach				str. 4
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	
		Nr Projektu		00201

SPIS RYSUNKÓW

Lp. nr kolejny	Tytuł rysunku	Numer rysunku	Skala
1.	Projekt zagospodarowania terenu	DR-01	1:500
2.	Profil podłużny	DR-02	1:100/500
3.	Przekroje typowe	DR-03	1:---

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 5
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

1 Część formalno – prawna

1.1 Dane wejściowe

1.1.1 Podstawa opracowania

- a) Umowa z Inwestorem;
- b) Mapa do celów projektowych;
- c) Dokumentacja geotechniczna;
- d) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430 z dn. 14.05.1999r.);
- e) Ustawa o drogach publicznych z dn. 21.03.1985r. z późniejszymi zmianami;
- f) Katalog typowych konstrukcji nawierzchni podatnych i półsztywnych – Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa 1997r.;
- g) Katalog wzmocnień i remontów nawierzchni podatnych i półsztywnych – Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa 2001r.;
- h) Katalog Powtarzalnych Elementów Drogowych, Transprojekt Warszawa 1982r.
- i) PN-S-02204:1997 – Drogi samochodowe – Odwodnienie dróg;
- j) PN-S-02205:1998 – Drogi samochodowe – Roboty ziemne – Wymagania i badania
- k) Ogólne Specyfikacje Techniczne – GDDP, Warszawa 2001r.;
- l) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia z dn. 23.06.2003r. (Dz. U. z dn. 10.07.2003r.);
- m) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (poz. 2181 Dziennik Ustaw Nr 220 z dnia 23 grudnia 2003r.)
- n) Uzgodnienia branżowe z właścicielami urządzeń;
- o) Wizja lokalna w terenie;
- p) Wytyczne projektowania ulic.

2 Projekt zagospodarowania terenu

2.1 Opis techniczny

2.1.1 Przedmiot inwestycji

Przedmiotem niniejszej inwestycji jest wykonanie projektu przebudowy drogi gminnej ul. Nowy Świat na terenie działek 132/60, 222/24, 223/27 poprzez zmianę konstrukcji drogi, wykonanie nawierzchni bitumicznej wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej oraz przebudowę kolidujących sieci: wodociągowej, elektrycznej i teletechnicznej.

Projekty budowy kanalizacji deszczowej oraz przebudowy sieci wodociągowej, elektrycznej i teletechnicznej stanowią projekty branżowe niniejszego opracowania.

2.1.2 Istniejący stan zagospodarowania terenu

Droga gminna ul. Nowy Świat w Boruszowicach obecnie jest wykonana jako gruntowa o nawierzchni gruntowej ulepszonej. Częściowo nawierzchnia jest wykonana z z frezu asfaltowego. Na drogę ul. Nowy Świat jest wykonany zjazd z drogi powiatowej ul. Armii Krajowej o szerokości 5,5m i nawierzchni z kostki betonowej. Droga gminna ul. Nowy Świat

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach						str. 6
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	00201	

nie posiada odwodnienia zbiorczego – kanalizacji deszczowej. Ścieki deszczowe odprowadzone są powierzchniowo.

Otoczenie drogi stanowią po lewej i prawej stronie do zjazdu z ul. Armii Krajowej do skrzyżowania z ul. Jedności zabudowa jednorodzinna wolnostojąca. Dla posesji o numerach 1, 2, 6 zostały wykonane indywidualnie zjazdy bramowe z drogi ul. Nowy Świat z kostki betonowej.

Powyżej skrzyżowania z ul. Jedności zabudowa jednorodzinna wolnostojąca ul. Nowy Świat występuje wyłącznie po prawej stronie. Po lewej stronie są pola uprawne oraz tereny leśne.

W pasie drogowym ul. Nowy Świat zostało zinwentaryzowane uzbrojenie podziemne

1. Wodociąg stalowy Dn100 wraz z przyłączami własności ZUK Tworóg
2. Kanalizacja deszczowa kamionka Dn300 ul. Jedności, własność ZUK Tworóg
3. Sieć elektryczna własności Tauron Dystrybucja
4. Sieć teletechniczna własności Orane Polska

W pasie drogowym ul. Nowy Świat zostały zinwentaryzowane słupy kablowe sieci elektrycznej i teletechnicznej.

2.1.3 Dokumentacja fotograficzna

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 7
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 8
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu 00201	

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach						str. 9
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	00201	

2.1.4 Analiza zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego

Droga gminna ul. Nowy Świat jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Tworóg, uchwalonego uchwałą nr XXXVI/408/2006 maja 2006r.

Zgodnie z miejscowym planem teren inwestycji stanowią jednostki planistyczne A.2/KDZ – ul. Armii Krajowej, A8.28/KDD, ul. Nowy Świat oraz A8.29/KDW i A8.31/KDW ul. Jedności. Zgodnie z treścią Planu §27i §28 drogi te stanowią tereny układu podstawowego (ul. Armii Krajowej) oraz uzupełniającego (ul. Nowy Świat oraz ul. Jedności).

W zakresie ul. Nowy Świat oraz ul. Jedności:

- przeznaczenie podstawowe: drogi wewnętrzne, w tym zagospodarowanie i budowie im przynależne,
- przeznaczenie uzupełniające: w liniach rozgraniczających drogi dopuszcza się realizację: chodników, ścieżek pieszych i rowerowych, parkingów przyulicznych, zieleni, elementów infrastruktury technicznej oraz innych budowli zgodnych z przepisami odrębnymi,

Sieci kanalizacji deszczowej, wodociągowa, elektryczna oraz teletechnicznej stanowią infrastrukturę techniczną zgodnie z definicją zawartą art. 143 ust 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przedmiotowy zakres inwestycji jest zgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Tworóg, uchwalonego uchwałą nr XXXVI/408/2006 maja 2006r.

2.1.5 Projektowane zagospodarowanie terenu

Parametry techniczne drogi dostosowano do drogi klasy D 1/2 o $V_p=30$ km/h.

Na całym odcinku przewidziano przebudowę drogi o nawierzchni asfaltowej i szerokości 5,5m. Długość drogi ok. 357m.

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach						str. 10
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	00201	

Zjazd z ul. Armii Krajowej

Istniejący zjazd z ul. Armii Krajowej podlega przebudowie z zachowaniem jego parametrów. Wymianie podlegają uszkodzone krawężniki z zachowaniem promieni łuków. Istniejąca nawierzchnia z kostki betonowej polega rozbiórce. Zaprojektowano nową podbudowę drogi oraz nawierzchnię asfaltową.

Odciek ul. Nowy Świat do skrzyżowania z ul. Jedności

Odcinek drogi zaprojektowano o szerokości 5,5m z obustronnym krawężnikiem betonowym. Przekrój drogi daszkowy; spadek drogi w kierunku ul. Jedności. Na tym odcinku drogi zostały zaprojektowane 4 wpusty deszczowe oraz zbiorcza kanalizacja deszczowa – wg opracowania branżowego. Na tym odcinku drogi występuje 5 zjazdów bramowych do przyległych nieruchomości, z czego trzy zjazdy zostały utwardzone kostką betonową. Zjazdy są wykonane w linii projektowanego krawężnika i podlegają zachowaniu. Dla zjazdów bramowych wykonać krawężniki najazdowe.

Tarcza skrzyżowania ul. Nowy Świat oraz jedności zaprojektowana została o łukach 6m i 5m. Tarczę skrzyżowania okrawężnikować. Zjazdy ze skrzyżowania na ul. Jedności wykonać o szerokości 4,0m

Odciek ul. Nowy Świat od skrzyżowania z ul. Jedności

Odcinek drogi został zaprojektowany o szerokości 5,5m i jednostronnym spadku poprzecznym w kierunku pól uprawnych oraz terenów leśnych. Spadek podłużny drogi zachowuje istniejące ukształtowanie terenu. Obrzeże drogi na tym odcinku zaprojektowano bez okrawężnikowania.

2.1.6 Zestawienie powierzchni poszczególnych części zagospodarowania terenu

Powierzchnia zjazdu	–	34,60	m ²
Powierzchnia drogi	–	2007,60	m ²

2.1.7 Informacja dotycząca ochrony zabytków

Teren, na którym planowana jest inwestycja nie jest wpisany do rejestru zabytków.

2.1.8 Informacja dotycząca eksploatacji górniczej

Teren, na którym planowana jest inwestycja nie podlega wpływom eksploatacji górniczej.

2.1.9 Informację o zagrożeniach dla środowiska.

Na podstawie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2016.71) inwestycja mieści się w treści § 3 ust. 1 punkt :

- 60 - drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 11
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

- 68- rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową;
- 79 - sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków;

Przedmiotowa inwestycja nie osiąga parametrów wielkości określonych w/w punktach rozporządzenia, w związku z powyższym nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

2.1.10 Uwagi

Wszystkie tego typu roboty należy wykonać pod nadzorem właścicieli uzbrojenia podziemnego.

W przypadku stwierdzenia gruntów słabonośnych należy wymienić grunt na grunt niewysadzinowy o grupie nośności G1.

3 Projekt architektoniczno – budowlany

3.1 Założenia wyjściowe

- klasa techniczna drogi – D
- drogi jednojezdniowa o dwóch pasach ruchu
- prędkość projektowa $V_p = 30$ km/h
- kategoria ruchu – KR2
- dla powyższego obowiązują następujące parametry projektowe:
  - maksymalne pochylenie podłużne niwelety: 12%
  - minimalne pochylenie podłużne niwelety: 0,3%
  - maksymalne pochylenie podłużne niwelety w rejonie skrzyżowania: 3% na dł. 20m
  - maksymalne pochylenie podłużne niwelety zjazdu: 5% na dł. 5m
  - maksymalne pochylenie podłużne niwelety chodnika: 6%
  - minimalny promień łuku kołowego poziomego: $R_{min} = 35$ m przy pochyleniu poprzecznym jezdni na łuku 4%
  - minimalne promienie łuku pionowego wypukłego: 300,00m
  - minimalne promienie łuku pionowego wklęsłego: 300,00m

3.2 Droga w planie

Trasa drogi nie ulega zmianie i przebiega zgodnie z przedstawionym planem sytuacyjnym.

Projektowana trasa przebiega w terenie zabudowanym. Parametry techniczne drogi dostosowano do drogi klasy D 1/2 o $V_p = 30$ km/h.

Oś zaprojektowanego odcinka drogi składa się z następujących elementów:

- odcinek prosty $L = 0+000 - 0+064$
- tarcza skrzyżowania 0+064
- odcinek prosty $0+064 - 0+134$
- łuk $0+134 - 0+136$
- odcinek prosty $0+136 - 0+154$

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 12
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

- łuk 0+154 – 0+156
- odcinek prosty 0+156 – 0+350
- łuk 0+350 – 0+359

Projektowane skrzyżowanie

Skrzyżowanie u. Nowy Świat i ul. Jesionowa

3.3 Droga w profilu podłużnym

Dla niwelety osi drogi przyjęto następujące pochylenia podłużne:

- minimalne pochylenie podłużne niwelety: 0,4%
- maksymalne pochylenie podłużne niwelety: 3%

3.4 Droga w profilu poprzecznym

- szerokość jezdni: 5,50 m
- pobocza: 0,85 m
- szerokość pasów ruchu: 2,75 m
- pochylenie poprzeczne jezdni daszkowe: 2% na odcinku 0+000 – 0+064
- pochylenie poprzeczne jednostronne na odcinku od 0+064 – 0+359

3.5 Warunki geotechniczne i wodne

1. Niniejsze opracowanie wykonano w celu określenia warunków gruntowo – wodnych podłoża ulicy Nowy Świat położonej w Boruszowicach, gmina Tworóg, powiat tarnogórski, województwo śląskie.
2. Wykonano sondowania penetracyjne oraz przeprowadzono badania makroskopowe i laboratoryjne przewiercanych gruntów
3. Powierzchnia terenu badań jest generalnie płaska, a jego rzędna wynosi ok. 257,0 m npm.
4. W trakcie wykonywania sondowań penetracyjnych stwierdzono występowanie poziomu wodonośnego związanego z utworami piaszczystymi warstwy II. Zwierciadło ma charakter swobodny i jest zasilane z opadów atmosferycznych.
5. Grunty budujące podłoże przedmiotowej działki (warstwa III) należą do gruntów powstających w warunkach zastoiskowych i mają właściwości triskotropowe, a więc są bardzo wrażliwe na zawilgocenia, co w efekcie mogą się silnie uplastyczniać a tym samym bardzo pogarszać swoje parametry wytrzymałościowe. Podsumowując, należy zwrócić szczególną uwagę, aby podczas robót ziemnych związanych z wykonywaniem fundamentów nie dopuścić do ich zawodnienia, namakania i niepotrzebnego naruszania ich struktury. Uszkodzone grunty pylaste, uplastycznione – nie będą nadawać się do zagęszczenia. Jedyną wówczas formą poprawy ich nośności będzie ich usunięcie i wymiana na grunty nośne. Pozostałe warstwy (za wyjątkiem nasypu) stanowią podłoże nośne i korzystne dla budownictwa.
6. W czasie prac budowlanych należy zabezpieczyć wykopy przed dopływem wód gruntowych i opadowych.
7. Teren po zakończeniu budowy należy ukształtować tak, aby zapobiec gromadzeniu się wody opadowej przy fundamentach budowli
8. Przy projektowaniu należy uwzględnić głębokość przemarzania gruntu.
9. W trakcie wykonywania robót ziemnych należy przestrzegać wymogów normy PN-B-06050.

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 13
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

10. Do obliczeń statycznych podano wielkości parametrów geotechnicznych gruntów budujących poszczególne warstwy. W obliczeniach należy uwzględnić warstwowy charakter podłoża.

3.6 Przyjęcie grupy nośności podłoża

Odcinek	Przyjęta grupa nośności podłoża
Droga ul. Nowy Świat	G2

3.7 Konstrukcja nawierzchni drogi

Na całej powierzchni pod projektowanym korpusem drogi należy zdjąć warstwę frezu asfaltowego i warstwę gruntową ulepszoną. Na odcinkach drogi, gdzie jej ślad został zaprojektowany po terenach zielonych, należy zdjąć warstwę ziemi urodzajnej.

Konstrukcja drogi:

- 4 cm - warstwa ścieralna z AC8S	4	cm
- 8 cm - warstwa wiążąca z AC12W	8	cm
- 20 cm - podbudowa zasadnicza o C90/3 0-31.5mm	20	cm
- 22 cm - warstwa mrozochronna z mieszanki niezwiązanej o CBR>25% i K10>8m/dobę	22	cm

4 Warunki techniczne wykonania robót

4.1 Zasady ogólne

Wszystkie roboty objęte niniejszym projektem należy wykonywać zgodnie z warunkami określonymi w Szczegółowych Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych stanowiących część dokumentacji projektowej oraz zgodnie z wymaganiami norm i innych przepisów związanych, wykazanych w tych specyfikacjach.

4.2 Bezpieczeństwo i zabezpieczenie robót budowlanych w okresie realizacji zadania

Wykonawca zobowiązany jest we własnym zakresie wykonać elementy oznakowania ruchu na czas budowy wg. załączonego projektu organizacji robót na czas budowy. Roboty powinny być prowadzone zgodnie z planem BiOZ.

W zakresie robót objętych dokumentacją występuje potrzeba wykonania przebudowy sieci wodociągowej, elektrycznej i teletechnicznej. Dodatkowo jest budowana kanalizacja deszczowa. Wszystkie tego typu roboty należy wykonać pod nadzorem właścicieli uzbrojenia podziemnego.

5 Informacja Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia

5.1 Zakres robót objętych projektem

- Wykonanie konstrukcji o nawierzchni
- Wykonanie wykopów

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 14
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

- Przebudowa uzbrojenia podziemnego

Wykaz istniejących obiektów towarzyszących znajdujących się w obrębie projektowanej przebudowy drogowej. Na trasie budowy wyszczególnionego zakresu robót mogą występować następujące rodzaje uzbrojenia:

- Sieć wodociągowa wraz z przyłączami – przewidziana do przebudowy
- Sieć elektryczna – przewidziana do przebudowy
- Sieć teletechniczna – przewidziana do przebudowy

5.2 Kolejność robót

Zakres robót przy realizacji projektowanego przedsięwzięcia obejmuje zadania w następującej kolejności:

Wszystkie branże

- Roboty przygotowawcze i porządkowe
- Geodezyjne wytyczenie elementów przedsięwzięcia
- Zabezpieczenie terenu budowy przed osobami nieupoważnionymi
- Dostawa materiałów
- Wykonanie wykopów kontrolnych w miejscach skrzyżowania trasy projektowanych sieci,
- Przebudowa sieci kolidujących
- Zabezpieczenie przejść i przejazdów dla mieszkańców
- Uporządkowanie terenu budowy po wykonaniu wszystkich czynności (robót budowlanych) związanych z inwestycją
- Inwentaryzacja powykonawcza

Branża drogowa

- Zdjęcie humusu, jego załadunek i transportem
- Roboty rozbiórkowe istniejących nawierzchni i elementów infrastruktury drogowej (krawężniki i obrzeża) wraz z transportem
- Wykonanie wykopów pod koryto drogowe wraz z transportem
- Wykonanie ulepszanego podłoża z kruszyw dla nawierzchni drogowych
- Zabudowa krawężników
- Wykonanie podbudowy nawierzchni drogowych
- Wykonanie nawierzchni asfaltowej

Dla budowy sieci należy wykonać wykopy wąsko przestrzenne, o ścianach pionowych zabezpieczonych wypraskami zakładanymi poziomo z rozporami.

W obszarze wykonywania wykopów nie występują wody gruntowe. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak: elektroenergetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne powinno prowadzone w bezpiecznej odległości. Bezpieczną odległość wykonywania robót, ustala kierownik budowy w porozumieniu z właściwą jednostką, w której zarządzie lub użytkowaniu znajdują się te instalacje. Miejsca tych robót należy oznakować napisami ostrzegawczymi i ogrodzić.

5.3 Wykaz istniejących obiektów budowlanych

W obrębie prowadzonych robót znajdują się następujące obiekty budowlane:

- wodociąg
- kable teletechniczne
- kable elektryczne

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 15
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

- kanalizacja deszczowa

5.4 Elementy zagospodarowania terenu mogące stworzyć zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

- Przy budowie drogi prowadzenie robót w obrębie pasa drogowego przy równocześnie występującym ruchu drogowym - wypadki i zdarzenia drogowe
- Prowadzenie robót w pobliżu naziemnych i podziemnych przewodów linii elektroenergetycznych - możliwość porażenia
- Prowadzenie robót w wykopach

5.5 Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót

- Wykonywanie wykopów pod rury kanalizacji deszczowej i roboty montażowe w wykopach – możliwość przysypania ziemią
- Wykonywanie wykopów pod studnie kanalizacji deszczowej i roboty montażowe w wykopach – możliwość przysypania ziemią
- Załadunek, rozładunek, montaż rur i studni - możliwość przygniecenia ciężkim elementem prefabrykowanym
- Prowadzenie robót w obrębie pasa drogowego przy równocześnie występującym ruchu drogowym - wypadki i zdarzenia drogowe
- Zasypanie pracowników w wyniku zawalenia się ścian wykopu
- Wpadnięcie do wykopu (obsunięcie się ziemi z krawędzi wykopu lub poślizgnięcie się)
- Uderzenie pracownika w wykopie spadającą bryłą ziemi, kamieniem lub innym przedmiotem
- Poparzenie gorącą masą bitumiczną lub lepiszczem asfaltowym w trakcie wykonywania robót nawierzchniowych
- Najechanie sprzętem budowlanym (koparki, walce, samochody)
- Możliwość zranienia w czasie używania narzędzi elektrycznych

5.6 Instruktaż pracowników

Pracownicy biorący udział w procesie budowlanym powinni być przeszkoleni w ramach okresowych szkoleń BHP, zgodnie z przepisami szczegółowymi. Ponadto, bezpośrednio przed przystąpieniem do realizacji robót związanych z przedmiotową inwestycją należy przeprowadzić indywidualny instruktaż polegający na:

- Określeniu sposobu bezpiecznego wykonywania prac
- Szczegółowym poinformowaniu pracowników o występujących zagrożeniach podczas realizacji robót
- Przedstawieniu metod postępowania w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

5.7 Techniczno-organizacyjne środki zapobiegawcze

Dla zapobieżenia przewidywanym zagrożeniom należy przedsięwziąć następujące środki:

- Oznakować i zabezpieczyć teren przed dostępem osób postronnych
- Stosować odzież ochronną oraz ochronne nakrycia głowy

Przebudowa drogi gminnej ul. Nowy Świat w Boruszowicach					str. 16
Stadium:	PBW	Branża:	Drogowa	Nr Projektu	
				00201	

- Zadbać o dobrą komunikację na terenie budowy (wyznaczenie dojścia pracowników, dostawy i miejsca składowania materiałów budowlanych, zejścia do wykopów oraz uwzględnić możliwość ewentualnej ewakuacji osób zagrożonych lub poszkodowanych)
- Wykonać umocnienie ścian wykopów (typ konstrukcji dostosować do głębokości, rodzaju gruntu, czasu utrzymania wykopu, obciążeń transportem, składowaniem materiałów i innych obciążeń w sąsiedztwie wykopów) przy wykopach płytszych (do 1,5m) i gruncie spoistym wykonać ściany pochylone z uwzględnieniem klina naturalnego odłamu gruntu,
- Ograniczyć napływ wód deszczowych i zapewnić ich odprowadzenie z dna wykopu
- Przed każdorazowym rozpoczęciem robót w wykopie sprawdzić stan skarp, umocnień i zabezpieczeń
- Prace przy skrzyżowaniu z innymi sieciami prowadzić pod nadzorem osób odpowiadających za dany rodzaj sieci
- Zleca się, aby pojazd budowy, w czasie jazdy tyłem, automatycznie wysyłał sygnał dźwiękowy

Kierownik budowy lub inna uprawniona osoba winna sporządzić dla inwestycji plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (plan BIOZ) w oparciu o niniejszą informację oraz rysunki i ewentualne inne szczegółowe wytyczne zawarte w projekcie budowlanym.

UWAGI KOŃCOWE:

- przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych należy wykonać przekopy kontrolne celem stwierdzenia rzeczywistego posadowienia kolidującego uzbrojenia oraz rodzaju i stanu ewentualnego zabezpieczenia,
- przekopy kontrolne można wykonywać jedynie ręcznie pod nadzorem przedstawicieli występującego uzbrojenia po uprzednim pisemnym zawiadomieniu zainteresowanych,
- należy unikać wykonywania robót ziemnych w okresie nasilenia opadów atmosferycznych z wyłączeniem okresu zimowego,
- należy na bieżąco badać stopień zagęszczenia gruntów zaś wyniki kontroli zagęszczenia należy dokumentować wpisem do Dziennika Budowy,
- zastosowane materiały muszą posiadać aktualne atesty lub świadectwa dopuszczenia do stosowania,
- Sprzęt używany na terenie budowy musi być dopuszczony do użytku przez odpowiednie służby
- wszelkie zmiany w stosunku do przyjętych rozwiązań projektowych wymagają każdorazowo zgody Projektanta oraz akceptacji Inwestora.